

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติดของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีดำเนินการศึกษาตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา จำนวน 2,990 คน จากจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล 133 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตามชั้นภูมิ เลือกตัวอย่างจากระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด 5 ระดับชั้น ระดับชั้น 1, ระดับชั้น 2 ระดับชั้น 3 ระดับชั้น 4 ระดับชั้น 5 ได้จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจากการสุ่ม จำนวน 444 คน จากนั้นหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 284) ที่ระดับความเชื่อมั่น .05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Nc^2}$$

เมื่อ c = ความคลาดเคลื่อนของตัวอย่าง (ผู้วิจัยกำหนด c = .05)

N = แทนขนาดของประชากร

n = แทนขนาดของตัวอย่าง

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน ได้นำขนาดกลุ่มตัวอย่างมาแบ่งตามสัดส่วนกับจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละแห่ง (นิยม ปุราคำ, 2517 : 163)

$$n_h = \frac{N_h}{\sum N_h} \times n_0$$

n_h = จำนวนตัวอย่างของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง

N_h = จำนวนประชากรทั้งหมดของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

n_0 = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum N_h$ = จำนวนประชากรทั้งหมด

เมื่อนำจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมาแทนค่าตามสูตรข้างต้น จะได้กลุ่มตัวอย่างสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 210 คน ปรากฏดังตาราง 3-5

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลจำแนกตามชั้นภูมิ

ระดับชั้น	จำนวนกลุ่มประชากร (N)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง(n)
1	67	32
2	80	38
3	115	54
4	80	38
5	102	48
รวม	444	210

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ

องค์การบริหารส่วนตำบล	ระดับชั้น	จำนวนสมาชิก (N)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
1. อบต. พะยอม	1	16	8
2. อบต.ลำไทร	1	19	9
3. อบต.ธนู	1	32	15
4. อบต.คลองจิก	2	24	11
5. อบต.เชียงรากน้อย	2	29	14
6. อบต.สามหาม	2	27	13
7. อบต.บางกระสั้น	3	51	24
8. อบต.ชะแมบ	3	12	6
9. อบต.สนับทึบ	3	22	10
10. อบต.บางนมโค	3	30	14
11. อบต.บ้านเลน	4	14	7
12. อบต.สามเมือง	4	25	12
13. อบต.วังจุฬา	4	16	8
14. อบต.วังน้อย	4	25	12
15. อบต.สวนพริก	5	17	8
16. อบต.คลองสระบัว	5	16	7
17. อบต.บ่อตะไต้	5	29	13
18. อบต.หันตะเภา	5	15	7
19. อบต.โพธิ์สามต้น	5	25	12
รวม		444	210

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งแล้วใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบลตามสัดส่วนของสมาชิกแต่ละแห่ง โดยใช้หมายเลขชื่อของสมาชิกแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

ตาราง 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ

องค์การบริหารส่วนตำบล	ระดับชั้น	จำนวนสมาชิก (N)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)
1. อบต. พะยอม	1	16	8
2. อบต.ลำไทร	1	19	9
3. อบต.ธนู	1	32	15
4. อบต.คลองจิก	2	24	11
5. อบต.เชิงรากน้อย	2	29	14
6. อบต.คามหอม	2	27	13
7. อบต.บางกระสัน	3	51	24
8. อบต.ชะแมบ	3	12	6
9. อบต.สนับทึบ	3	22	10
10. อบต.บางนมโค	3	30	14
11. อบต.บ้านเลน	4	14	7
12. อบต.สามเมือง	4	25	12
13. อบต.วังจุฬา	4	16	8
14. อบต.วังน้อย	4	25	12
15. อบต.สวนพริก	5	17	8
16. อบต.คลองสระบัว	5	16	7
17. อบต.บ่อตะไต้	5	29	13
18. อบต.หันตะเภา	5	15	7
19. อบต.โพธิ์สามต้น	5	25	12
รวม		444	210

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งแล้วใช้วิธีสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลตามสัดส่วนของสมาชิกแต่ละแห่ง โดยใส่หมายเลขชื่อของสมาชิกแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

แล้วจับฉลากตามสัดส่วนที่ต้องการเป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนที่ต้องการ รวมทั้งหมด 210 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส การมีบุตรที่กำลังศึกษาในโรงเรียน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น และระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติด โดยกำหนดการมีส่วนร่วม 5 ลักษณะ คือ มีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา ในการวางแผน ในการปฏิบัติงาน ในการติดตามผล และในการควบคุมความประพฤติ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษากันคว่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีรายละเอียดและลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม และรวบรวมสังเคราะห์เอกสารหนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาและขอบเขตที่กำหนดให้
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาคณะกรรมควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของการใช้ภาษาและข้อความ
5. นำแบบสอบถามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้
 - 5.1 เป็นหัวหน้าสถานศึกษา หรือหัวหน้างาน, หน่วยงาน หรือผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - 5.2 จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
 - 5.3 มีประสบการณ์การทำงานด้านยาเสพติดในสถานศึกษาหรือในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่ต่ำกว่า 3 ปี(ดังรายชื่อในภาคผนวก ก)

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง จากนั้นไปทดลองใช้ (Try - out) กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่จะศึกษา โดยผู้วิจัยนำไปทดลองด้วยตัวเอง

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็น 0.96

8. วิเคราะห์คุณภาพของข้อคำถามเป็นรายข้อ ได้ข้อคำถามที่มีความเชื่อมั่นใช้ได้ 48 ข้อ จากทั้งหมด 50 ข้อ

9. นำแบบสอบถามไปประเมินการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

10. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การสมรส การมีบุตรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น และ ระดับชั้นของ องค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ใช้วัดระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติด ในสถานศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลักษณะคำถามเป็นคำถามแบบปลายปิด 3 คำเลือก คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง โดยวัดจากกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติด ซึ่งมีแบ่งการมีส่วนร่วมเป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาในการวางแผน ในการปฏิบัติงาน ในการติดตามผล และในการควบคุมความประพฤติ และทุกลักษณะของการมีส่วนร่วมจะมี 3 ระดับ ให้ประเมินความคิดเห็น คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง ให้คะแนนการตอบเป็นรายข้อ ดังนี้

มีส่วนร่วมต่ำ	1	คะแนน
มีส่วนร่วมปานกลาง	2	คะแนน
มีส่วนร่วมมาก	3	คะแนน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึง ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความร่วมมือจากสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบลในการออกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือแนะนำตัว ไปขอ ความร่วมมือในการออกแบบสอบถามของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใน แต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งนัดวัน เวลา ที่จะไปรับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบแบบ สอบถามด้วยตนเอง

3. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามส่งไปทั้งหมดจำนวน 210 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด และเป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาตรวจให้คะแนน ตามเกณฑ์

1.2 นำข้อมูลดังกล่าวมาจัดระเบียบ หรือจัดกลุ่มข้อมูล และสร้างคู่มือลงรหัส (Code Book) แปลงข้อมูลที่ได้อมาเป็นรหัส (Code) ตามคู่มือที่เตรียมไว้ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science Version x) เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติตามจุดมุ่งหมายและสมมุติฐานที่ตั้งไว้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลด้านปัจจัยของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้ค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์รายละเอียดของการมีส่วนร่วม โดยจำแนกตามรายชื่อของกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติด ใช้ค่าร้อยละ

2.3 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม ใช้ค่าร้อยละและมีวิธีการแบ่งระดับการมีส่วนร่วม 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง และสูง โดยรวมคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนแล้วมากำหนด Maximum และ Minimum ของคะแนนผู้ตอบแต่ละคน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดคะแนนจากจำนวนข้อ 48 ข้อ คิดเป็น คะแนนเต็มทั้งหมด 144 คะแนน

จากนั้นจึงมากำหนดเกณฑ์ใหม่ให้เป็นระดับการวัด 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน	48 – 79	ถือว่า	การมีส่วนร่วมในระดับต่ำ
คะแนน	80 - 112	ถือว่า	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	113 –144	ถือว่า	การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง

2.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่นำมาศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการนักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้จ่ายเพศติ ใช้ค่าสถิติไคสแควร์ (Chi – Square)

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (P) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.

2540 :115)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

- เมื่อ P แทนค่าร้อยละ
f แทนค่าความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
n แทนค่าจำนวนความถี่ทั้งหมด.

3.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540:

117)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

- เมื่อ IC แทนดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทนคะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทนจำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2.2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร(พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540 :125)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

- เมื่อ α แทนค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n แทนจำนวนข้อ
 $\sum s_i^2$ แทนผลรวมของคะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_f^2 แทนคะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

ทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่นำมาศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารกิจการนักเรียน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติด ด้วยการใช้อัตถิติไคสแควร์ (Chi – Square) โดยใช้สูตร (บุญเรียง ขจรศิลป์ . 2539 : 133)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^{rc} \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ	χ^2	แทน	ค่าสถิติ χ^2
	O_i	แทน	ความถี่ที่รวบรวมได้จริง
	E_i	แทน	ความถี่ที่คาดหวัง
	r	แทน	จำนวนแถวบน
	c	คือ	จำนวนแถวตั้ง